„RODZINA I JEJ FUNKCJE”

RODZINA - mała grupa społeczna, składająca się z rodziców, ich dzieci, i krewnych. Rodziców łączy więź małżeńska, rodziców z dziećmi – więź rodzicielska, stanowiąca podstawę wychowania rodzinnego, jak również więź formalną określającą obowiązki rodziców i dzieci względem siebie. Wśród środowisk wychowawczych naturalnych szczególne znaczenie dla rozwoju i wychowania młodej generacji ma rodzina. W rodzinie dokonuje się podstawowy proces wychowania dziecka j i wprowadzania go w krąg kontaktów społecznych.

FUNKCJE RODZINY – działania i współdziałania członków rodziny

I BIOPSYCHICZNA:

- prokreacyjna – zaspokajanie potrzeb w kwestii posiadania potomstwa;
- seksualna – zaspokajanie potrzeb seksualnych współ małżonków, nie musi być związana z prokreacją.

II EKONOMICZNA:

- materialno-ekonomiczna – zaspokajanie potrzeb materialnych. Ekonomiczna funkcja rodziny zwana jest również funkcja bytowa, czy bytowo – ekonomiczną, lub materialna. Funkcja ta polega na zaspakajaniu potrzeb materialnych poszczególnych członków rodziny, w zależności od wieku i wymagań. Zaspokajanie tych potrzeb może odbywać się w sposób częściowy lub całkowity, co uzależnione jest od wieku poszczególnych członków rodziny.
- opiekuńczo- zabezpieczająca – troska nad dziećmi i osobami starszymi i chorymi. Funkcja opiekuńcza rodziny polega na spełnianiu przez nią roli opieki dla poszczególnych członków rodziny, w sferze materialnej, jak i psychicznej. Jest to szeroko pojęta rola, jaka przypada rodzinie w wypełnianiu funkcji opieki i pielęgnacji, zaspokajania potrzeb materialno – ekonomicznych i psychiczno – pielęgnacyjnych. Opieka rodziny nad poszczególnymi jej członkami dotyczy tych wszystkich członków rodziny, którzy są już świadomi pewnej wspólnej odpowiedzialności za siebie nawzajem. Funkcja ta jest niezwykle istotna, uczy empatii i altruizmu wobec innych.

III SPOŁECZNO-WYZNACZAJACA:

- klasowa- utrzymanie dziecka w klasie rodziny.
- legalizacyjno-kontrolna – polega na sankcjonowaniu szeregu zachowań i działań uznanych za niewłaściwe poza rodziną, nadzorowanie postępowania członka rodziny przez pozostałych członków w celu zapobiegania ewentualnym odstępstwom od norm i wzorów przyjętych w rodzinie za zobowiązujące.

IV SOCJOPSYCHOLOGICZNA:

- socjalizacyjna – dostosowanie zachowania do norm obowiązujących w społeczeństwie. Socjalizacja jest skomplikowanym i długotrwałym procesem uczenia jednostki zachowań społecznych, przekazywaniu jej wzorców pożądanych i właściwych reakcji i działań. Socjalizacja wyposaża jednostkę w pewnego rodzaju intuicyjne zachowania, które są odwzorowaniem zachowań, z którymi jednostka zetknęła się w życiu rodzinnym. Prawidłowo przeprowadzony proces socjalizacji zapewnia danemu członkowi rodziny satysfakcjonujące i udane życie społeczne.
- kulturalna- zapoznawanie z dziedzictwem kultury.
- rekreacyjno-towarzyska – umiejętności zachowania się w towarzystwie, spędzania czasu wolnego, spontaniczne kontakty towarzyskie.
- emocjonalno-ekspresyjna – poparcie, bezpieczeństwo, miłość, kształtowanie wspólnoty rodzinnej, emocjonalnej i intelektualnej

ZADANIA RODZINY:

- przygotowywanie dzieci do wejścia w życie społeczne, wychowanie i pielęgnowanie oraz zapewnienie im odpowiedniego startu życiowego
- prowadzenie gospodarstwa domowego zaspokajającego potrzeby członków rodziny
- sprawowanie pieczy nad życiem członków rodziny, ich zachowaniem, kulturą, zdrowiem i trudnościami życiowymi
- utrzymanie granic -psychologicznych jednostki, jak i całego systemu
- utrzymanie fizycznego otoczenia – wszystkie funkcje ekonomiczne
- budowanie, kierowanie klimatem emocjonalnym – rodzaj relacji, więzi, sposoby wyrażania emocji

STRUKTURA RODZINY

Ze względu na kompletność lub niekompletność struktury rodziny: pełna i niepełna

- **<u>Pełna:</u>**

r. naturalna- powstała z pierwszego związku małżeńskiego rodziców

r. zrekonstruowana- utworzona z powtórnego związku małżeńskiego rodziców lub jednego z nich

r. przysposobiona- małżeństwo adoptuje na stałe dziecko, które staje się ich dzieckiem

r. zastępcza- rodzina w której wychowuje się dziecko które nie jest własnym dzieckiem rodziców, koszty utrzymania dziecka ponosi państwo

r. kontraktowa- podejmuje czasowo pieczę nad dzieckiem odpłatnie, głównie z inicjatywy terenowych ośrodków pomocy społecznej

- **<u>Niepełna:</u>**

r. sieroca- brak obojga rodziców

r. półsieroca- brak 1 z rodziców

r. rozbita- brak 1 z małżonków na skutek np. rozwodu

r. samotnych osób